

עת"א 48602/02/20 - שירות בתי הסוהר נגד רמי עזרן

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עת"א 48602-02-20 מדינת ישראל נ' עזרן(אסיר)

בפני	כב' השופט יעקב דנינו
העותר:	שירות בתי הסוהר
נגד	רמי עזרן
המשיב:	

החלטה

מונחת בפניי עתירת המבקש, שירות בתי הסוהר, להורות על הארכת החזקתו של המשיב בהפרדת יחיד למשך 6 חודשים נוספים, החל מיום 3.3.20. זאת, בהתאם להוראת סעיף 19ה' לפקודת בתי הסוהר (נוסח משולב), התשל"ב-1971 (להלן: "**פקודת בתי הסוהר**").

בפתח הדברים, ועוד בטרם כניסה לטרקלין, יצוין כי הדיון בעתירה נשמע בפני כב' השופט דניאל בן טולילה, ביום 30.3.20. ואולם, מפאת נימוקי החלטתו בו ביום, שניתנו לאחר הדיון, הוחלט כי לא ראוי שידון בעתירה. הלכך, הצדדים נדרשו להודיע עד ליום 31.3.20 האם מבוקש כי מותב שיפוטי אחר ייתן החלטה על יסוד הכתובים בצירוף אשר פורט על ידם בדיון, או שמא הם עומדים על קיום דיון בפני המותב השיפוטי האחר.

בהודעת שב"ס מיום 31.3.20 צוין כי אין הוא רואה מניעה כי ההחלטה תינתן על ידי מותב שיפוטי אחר, אליו יועבר המידע החסוי שנמסר במהלך הדיון. ב"כ המשיב, מצדה, לא הגישה תגובה, ואולם, מהודעת מזכירות המצויה בתיק עולה כי בשיחה שנערכה עמה צירפה הסכמתה לעמדת שב"ס.

רקע

המשיב מרצה מאסר בן 16 שנים, 11 חודשים ו-30 ימים בגין שלושה כתבי אישום, במסגרתם הורשע, בין היתר, בעבירות של ניהול, ארגון והכוונת פעילות בארגון פשיעה, עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, ניסיון לחבלה בכוונה מחמירה, היזק בחומר נפיץ, הדחה בחקירה ועבירה של סחר בנשק, עבירות של סחיטה באיומים, עבירה של סחיטה בכוח, ארגון משחקים אסורים, החזקה וניהול מקום משחקים אסורים, עבירות רבות של מרמה, ערמה ותחבולה, עבירות של אי ניהול פנקסי חשבונות, אי הוצאת חשבוניות מס, אי הגשת דוחות תקופתיים למע"מ, הלבנת הון, ועבירה של הברחת טובין בנסיבות מחמירות.

המשיב החל לרצות את מאסרו האחרון בשנת 2010, וחלק מהעבירות בהן הורשע כמפורט, בוצעו תוך כדי ריצוי מאסרו.

כעולה מהעתירה, בתחילת מאסרו הוחזק המשיב באגף רגיל, אך ביום 29.10.16 הוכנס להפרדה שנמשכה עד ליום 27.10.18. אחר זאת, שולב המשיב באגף שמור, וביום 4.9.19 הועבר שוב להפרדת יחיד.

ביום 25.9.19 ניתנה החלטת כב' השופט א' משניות בעתירת המשיב, בין היתר, כנגד ההחלטה להעבירו מאגף שמור להפרדה ארצית בכלא. במסגרת ההחלטה נקבע: "...אני סבור כי הן ההחלטה בדבר החזקת העותר בהפרדה, והן ההחלטות הנגזרות מכך של ממלא מקום הנציב בדבר שלילת ביקורים מהעותר לפרק הזמן שנקבע בהחלטה, והן החלטת סגן מפקד המחוז לגבי מניעת שיחות טלפון על פי פרק הזמן שנקבע בהחלטה, סבירים ונתמכים במידע מודיעיני עדכני, ולא מצאתי עילה להתערב בהחלטות אלו" (עת"א 12763-09-19 עזרן נ' שירות בתי הסוהר; עמ' 7 לפרו' שו' 8-11).

טענות שב"ס

לעמדת שב"ס, מעצם העובדה כי ידיו של המשיב רב לו בביצוע עבירות בין כותלי הכלא, הרי הדבר "מעיד על משיב חסר כל רסן המצליח לעסוק בפלילים הגם שהוא נתון במאסר מאחורי סורג ובריח" (סיפת ס' 1 לעתירה).

מעמדת חטיבת המודיעין במשטרת ישראל, עולה כי המשך החזקת המשיב בהפרדת יחיד נדרשת אף בעת הזו, על מנת לאיין את המסוכנות הנשקפת מדרך הילוכו, ובה בעת, "לבלום את פעילותו העבריינית" (שם, ס' 3). באופן דומה, עמדת חטיבת המודיעין בשירות בתי הסוהר תומכת בקריאת מסקנה, לפיה המשך החזקת המשיב בהפרדה, מתחייבת "לאור המסוכנות הנשקפת לו, המסוכנות הנשקפת ממנו, וכן מניעת עבירות אלימות על פי סימן ב' לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003..." (שם, ס' 4).

ביום 19.1.20 התכנסה ועדת הפרדות מחוז דרום, בראשות סגן מפקד המחוז, בעניינו של המשיב, והוחלט כי יש לפנות לבית המשפט בבקשה להמשיך את החזקת המשיב בהפרדת יחיד לתקופה נוספת בת 6 חודשים. זאת, בהעדר חלופה אפשרית מקלה יותר, לרבות הפרדה זוגית או אגף שמור.

העילות העומדות בבסיס החלטת סגן מפקד המחוז הן מניעת עבירות אלימות לפי פרק ב' לחוק מאבק בארגוני פשיעה, שמירה על שלומם וביטחונם של אחרים, וכן שמירה על הביטחון, הסדר והמשמעת בבית הסוהר, בשים לב למידעים שהצטברו בחטיבת המודיעין של השב"ס ומשטרת ישראל בנדון.

טענות המשיב

בדיון שנערך כאמור ביום 30.3.20, טענה ב"כ המשיב כי בשים לב לתקופת החירום בה אנו מצויים, לעת הזו אף ביקור ילדיו הקטנים אחת לחודש, כפי שהותר בהחלטה מיום 25.9.19, אינו אפשרי.

לגופו של עניין. נטען כי הבקשה שהגיש שב"ס מלמדת כי מדובר בדוח זהה למדי לזה ששימש יסוד להחלטה בדבר הפרדת היחיד שניתנה בחודש ספטמבר 2019, וכי קיים מספר בודד של ידיעות חדשות שנצברו בינתיים, כאשר אף אחת מהן לא משנת 2020.

על יסוד האמור, ומאחר שלדבריה לא נכון ליתן משקל רב לסכסוכים בין המשיב לבין אסירים אחרים בכלא, נתבקש ביהמ"ש לבחון את טיב המידע שהתקבל בשים לב לפרק הזמן שחלף מאז הוגשה הבקשה הקודמת, ועל יסוד האמור ליתן הדעת לשאלה האם אין מקום לבחון מתן הקלות.

כן נתבקש ביהמ"ש לבחון האם נעשתה בדיקה באשר להפרדה בתנאים מדתיים יותר, לרבות על דרך של הפרדה זוגית.

דין והכרעה

הוראות פקודת בתי הסוהר מלמדות כי החזקת אסיר בנפרד מכלל האסירים מהווה את החריג. התכליות הציבוריות החוסות בגדר החריג, ואשר עשויות להצדיק פגיעה בזכויות אדם של אסיר והחזקתו בהפרדה, מנויות בסעיף 19ב לפקודת בתי הסוהר.

סעיף 19ב מלמד כי השימוש בחריג, על דרך של השמת אסיר בהפרדה, ייעשה כל אימת שמתגבשת מסקנה, לפיה ההפרדה נדרשת בשל אחד הטעמים המנויים בהוראת הסעיף, והכל כשלא ניתן להשיג את מטרת ההפרדה בדרך אחרת (השוו: רע"ב 1552/05 חג'אזי נ' מדינת ישראל; רע"ב 8426/09 יגאל עמיר נ' מדינת ישראל).

מטעם זה, נדרשת החלטה שיפוטית לשם הארכת תקופת ההפרדה מעל לשישה חודשים. בה בעת, ככל שמתארכת תקופת ההפרדה, מתגבר הצורך לבחון את מידת ההצדקה לכך, כמו גם האם קיימות חלופות פוגעניות אחרות, אשר בכוחן להשיג את מטרת ההפרדה בדרך אחרת (רע"ב 2635/13 אסי אבוטבול נ' מדינת ישראל).

מנגד, ראוי כי נאמר שזכותו של המשיב להימצא בקרבת אסירים אחרים, אינה עומדת בבדידות מזהרת. הטעמים המנויים בהוראת סעיף 19ב לפקודה משקפים אינטרסים ציבוריים עדיפים. לכן, מקום בו מתפרש כי לא ניתן להשיג את מטרת ההפרדה בדרך אחרת, לטעמים אלו קנויה בכורה בהתנגשות לעומת האינטרס הפרטי של האסיר להימצא בחברת אסירים אחרים.

בהינתן שהחזקת אסיר בהפרדה אינה צעד עונשי, כי אם בגדר אקט מניעתי, צופה פני עתיד, עלינו לבחון, אפוא, האם הוכיח שב"ס כי דרך הילוכו של המשיב מאז שניתנה החלטת ביהמ"ש ביום 25.9.19, מלמדת כי קיים צורך להמשיך להחזיקו בהפרדה, וכי לא קיימת חלופה פוגענית אחרת.

עניינתי בחומר המודיעיני שהונח לפתחי, ומצאתי כי מדרך הטבע לא נוספו ידיעות מודיעיניות רבות, משום היות המשיב בהפרדת יחיד. ואולם, החומרה הניבטת מאשר הונח, מלמדת כי המשיב עודנו אווז, וביתר שאת, בדרכיו הנפסדות.

מהחומר הסודי הכולל ניתן ללמוד על מעורבותו הנמשכת של המשיב בפלילים, תוך סיכון חיי אדם. מתחורר על פניו כי המשיב פועל ללא הרף מתוך כותלי הכלא, אפילו בעודנו בהפרדה, בהיבטים עברייניים שונים, לרבות בדרך של העברת מסרים באמצעים שונים ומגוונים. העובדה כי המשיב עושה כן אף בעת שהוא מצוי בהפרדת יחיד, מלמדת על הרציונל הטמון בעתירה, להבטיח קיום העילות הכלולות בפקודה.

המידע המפורט בחלק הסודי של חטיבת המודיעין במשטרת ישראל, מצביע על המסוכנות הגבוהה מהתנהלותו של המשיב, כלפי אחרים זולתו, ועל ההכרח בהמשך ניתוקו, ככל הניתן, מהאפשרות ליצור קשר עם אחרים, במגבלות אשר הותרו עד הנה. זאת, מתוך מטרה להצר צעדיו ולסכל פעילות פלילית ברבדים שונים, בעלי סיכון רב. כמו כן, עולה כי המשיב ממשיך בניסיון לנהל את עסקיו הפליליים בעזרת אחרים.

בהקשר זה ייאמר כי בחוות הדעת הגלויה שצורפה לעתירה מטעם משטרת ישראל, צוין כי המשיב היה בעבר תחת תנאים ומגבלות, אשר הוסרו בחלקן, "אך עם ההקלות החלה להתחדש זרימת המידע החמור והמשמעותי, עליו משטרת ישראל מסתמכת בבקשה להמשיך את החזקתו בתנאי הפרדה".

בהקשר זה, ומבלי לגרוע ביתר הידיעות, ראוי לציין את ידיעה מס' 19-1761-315, שתוכנה מבטא מתוך עצמו חשש ממשי לשמירה על שלומם ובריאותם של אחרים.

בחוות הדעת הגלויה הנזכרת, מציינת עוד המשטרה כי מיום מאסרו של המשיב, "זרם למערכת המודיעין מידע רב אודות המשך פעילותו הפלילית בתוך הכלא ומחוצה לו, מה שמעיד שמדובר באסיר מסוכן, אלים מאוד, אשר אינו בוחל באמצעים להשיג את מטרותיו, ואילו פעילותו הפלילית נמשכת ללא הפסק אפילו מבין כותלי הכלא....".

בהמשך חוות הדעת מצוין: "מהמידע שיוצג בהמשך עמדתנו עולה כי האסיר פועל מתוך כותלי הכלא באופן אינטנסיבי וללא הפסק, על מנת לקדם ולחדש מעמדו העברייני. התנהלות זו מבוצעת על ידי העברת מסרים בדרכים שונות מתוך כותלי הכלא אל מקורביו ו"חייליו"... להערכתנו, השמתו בתנאי כליאה שאינם הפרדה, עלולה להוות פלטפורמה וקרקע פורייה לקדם פעילות פלילית ביתר קלות, כפי שאנו עדים כעת למידע הרב שהתקבל".

המידע החסוי שהוצג לעיוני, תומך כאמור במסקנת הדברים.

בצד זאת, עולה מסיכום המידע שהוגש מטעם חטיבת המודיעין בשב"ס, כי המידעים שהתקבלו עד הנה בעניינו של המשיב, מקימים חשש ממשי להישנות התנהגות עבריינית אקטיבית מצדו, בפרט בהתחשב ביכולתו המוכחת להפעיל גורמים שונים, באופן העלול לסכל את שלומם וביטחונם של אחרים.

בנסיבות העניין, נחה דעתי כי לא ניתן לנתק באופן מלאכותי את המידעים שהתקבלו עד מועד הדיון הקודם שנערך ביום 25.9.19, מהמידעים שנצברו לאחר מכן. זאת, מאחר שהתמונה המצרפית העולה מהן, משמשת יסוד למסקנה כי לא זו בלבד שלא קהתה מסוכנותו של המשיב כלפי אחרים, אלא שהיא התעצמה בינתיים.

לאור זאת, שוכנעתי כי המשך החזקתו של המשיב בהפרדה, מתחייבת בנסיבות העניין, הן לאור הצורך להבטיח שמירה על שלומם או על בריאותם של המשיב או של אסירים אחרים, הן לאור הצורך למנוע פגיעה ממשית בביטחון, במשמעת ובאורח החיים התקין של בית הסוהר, והן לאור ההכרח להבטיח מניעת עבירת אלימות, עבירה לפי סימן ב' לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003.

מטעמים אלו, אף שוכנעתי כי לעת הזו לא ניתן להגשים את התכליות הציבוריות הנזכרות בדרך של חלופה אחרת, פוגענית פחות, לרבות חלופה זוגית.

לאור כל האמור, מצאתי להיעתר לבקשה, ולהורות על הארכת החזקתו של המשיב בהפרדת יחיד, לתקופה של שישה חודשים נוספים, החל מיום 3.3.20.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ז' ניסן תש"פ, 01 אפריל 2020, בהעדר הצדדים.